

Esiopetuksen oppilaaksioton periaatteet, ilmoittautumisprosessin muutos ja oppilaaksiottoalueet

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 42
7893/12.07.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008

palvelupäällikkö Minna Kari, puh. 044 718 3760

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esiopetuksen oppilaaksioton periaatteet, ilmoittautumisprosessin muutoksen sekä oppilaaksiottoalueet esityksen mukaisesti.

Päätös

Kokouksen kuluessa tehtiin alla olevat kannatetut muutosehdotukset. Puheenjohtaja esitti, että jokaisesta muutosehdotuksesta äänestetään erikseen nimenhuutoäänestyksenä siten, että esittelijän päätösehdotus on 'JAA' ja muutosehdotus 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys 1: Jäsen Minna Pehkonen teki Jäsen Heikki Kähkösen kannattamana seuraavan sisällöisen muutosehdotuksen: Kohta "Jokaisella esiopetuksen toimipaikalla on yhteistyökoulu, jonka kanssa laaditaan esi- ja alkuopetuksen tiimisopimus yhteistyön toteuttamisesta" muutetaan muotoon "Muutos esitys: Jokaisella esiopetuksen toimipaikalla on yhteistyökoulu, jonka kanssa laaditaan esi- ja alkuopetuksen tiimisopimus yhteistyön toteuttamisesta. Esiopetuksen saavutettavuuden varmistamiseksi yhteistyökoulu voi sijaita myös kauempana."

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sutinen, Sääski, Tuppurainen, Kananen) ja 3 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen), joten sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Äänestys 2: Jäsen Minna Pehkonen teki Jäsen Heikki Kähkösen kannattamana seuraavan sisällöisen muutosehdotuksen: Kohta "Esiopetusryhmän koko on vähintään 7 lasta" muutetaan muotoon "Erillisen esiopetusryhmän koko on vähintään 7 lasta. Esiopetuksen saavutettavuuden varmistamiseksi, mikäli esiopetusikäisiä on vähemmän kuin 7, esiopetusta järjestetään varhaiskasvatuksen yhteydessä samassa ryhmässä eli pienryhmätoimintana tai alkuopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä."

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sutinen, Sääski, Tuppurainen, Kananen) ja 3 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen), joten sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Selostus

Esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Mikäli esiopetusta järjestetään päiväkodissa, sovelletaan lisäksi varhaiskasvatuslain (540/2018) määräyksiä. Kunta on

velvollinen järjestämään esiopetuksen alueellaan asuville lapsille. Lapsen tulee osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet täyttävään toimintaan oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna. Esiopetuksen laajuus on vähintään 700 tuntia vuodessa, mikä tarkoittaa keskimäärin neljää tuntia päivässä, kuitenkin enintään viisi tuntia päivässä. (Perusopetusasetus 3–4 §)

Kuopiossa esiopetuksen järjestämisvastuu kuuluu varhaiskasvatuspalveluille, lukuun ottamatta Karttulan Kissakuusen koulua ja Pihkainmäen koulua, joissa esiopetus järjestetään perusopetuksen toimesta. Esiopetusta järjestetään kunnallisissa toimipaikoissa päiväkotien ja koulujen yhteydessä sekä yksityisten palveluntuottajien toimesta. Esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus, jossa lapsella on mahdollisuus jatkaa samassa ryhmässä esiopetuksen jälkeen täydentävään varhaiskasvatukseen.

Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen järjestämään esiopetukseen ilmoittautumisprosessiin suunnitellaan tehtävän muutos 1.1.2026 alkaen. Suunnitelmana on muuttaa prosessia vastaamaan koulun oppilaaksiottoa, jolloin kunta osoittaa esiopetuspaikan lapselle hänen kotiosoitteensa perusteella. Uudistuksen tavoitteena on mahdollistaa lapselle yhtenäinen opinpolku esiopetuksesta perusopetukseen sekä sujuvoittaa huoltajien asiointia. Mikäli huoltaja hyväksyy lapselle osoitetun esiopetuspaikan, hänen ei tarvitse tehdä erillistä esiopetushakemusta. Mikäli huoltaja ei hyväksy osoitettua paikkaa, hänen tulee hakea lapselleen toissijaista esiopetuspaikkaa kaupungin ilmoittamalla tavalla. Opetuksen järjestäjän tulee edelleen ilmoittaa esiopetuksen järjestämispaikat, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdat sekä hakumenettely toissijaisiin paikkoihin. Erityisistä syistä, kuten huoltajan työ- tai opiskelutilanteesta johtuen, esiopetuspaikkaa voi hakea myös ilmoitetun ajankohdan jälkeen. (Perusopetusasetus 23a §)

Kuopion kaupungin varhaiskasvatuspalveluissa oleville asiakkaille on varattu hallintolain mukainen vaikuttamismahdollisuus lähettämällä heille sähköinen kysely suunnitellusta muutoksesta ajalla 22.9.-3.10.2025. Kyselyyn tuli 143 vastausta. Vastaaajista 35,7% ilmoitti, ettei suunnitellulla muutoksella on vaikutusta perheelle tarjottavaan palveluun. 24,5% vastaajista ilmoitti, että suunnitellulla muutoksella on merkittäviä vaikutuksia perheelle tarjottavaan palveluun. Koonti kyselyn vastauksista on liitteenä.

Kuopion varhaiskasvatuspalvelut on jaettu kuuteen maantieteelliseen alueeseen. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppilaaksiottoalueet poikkeavat osittain perusopetuksen alakoulujen oppilaaksiottoalueista. Esiopetuksen oppilaaksiottoalueella voi sijaita useita kouluja ja varhaiskasvatusyksiköitä. Liitteenä olevassa kartassa on kuvattu varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppilaaksiottoalueet sekä perusopetuksen alakoulujen oppilaaksiottoalueet. Liitteenä on myös lista syksyllä 2025 esiopetusta järjestävistä päiväkodeista sekä niiden yhteistyökouluista. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön tavoitteena on rakentaa ammatillisessa yhteistyössä lapsen kehitystä ja oppimista tukevaa jatkumoa ja sitä tukevaa pedagogiikkaa. Esi- ja alkuopetuksen aikuistiimi tekee esi- ja alkuopetuksen yhteistyön sopimuksen, jossa kuvataan, kuinka yhteistyö käytännössä toteutetaan.

Kuopion kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden järjestämän esiopetuksen oppilaaksiotto perustuu seuraaviin periaatteisiin:

- Kaupunki on jaettu esiopetuksen oppilaaksiottoalueisiin, jotka poikkeavat osittain perusopetuksen alakoulujen oppilaaksiottoalueista
- Esiopetuksen oppilaaksiottoalueella voi sijaita useita kouluja ja varhaiskasvatusyksiköitä
- Jokaisella esiopetuksen toimipaikalla on yhteistyökoulu, jonka kanssa laaditaan esi- ja alkuopetuksen tiimisopimus yhteistyön toteuttamisesta
- Esiopetuspaikkojen tarve kartoitetaan lasten kotiosoitteiden perusteella
- Lapsen tuleva koulupaikka huomioidaan esiopetuspaikkaa osoitettaessa, mutta esiopetuspaikka ei takaa tiettyä koulupaikkaa
- Esiopetusryhmän koko on vähintään 7 lasta
- Esiopetuspaikka määräytyy kotiosoitteen, ei aiemman varhaiskasvatuspaikan mukaan
- Mikäli huoltaja ei hyväksy osoitettua paikkaa, hän voi hakea toissijaista esiopetuspaikkaa
- Vuorohoidon tarve on osoitettava työnantajan antamalla todistuksella
- Tarvittava täydentävä varhaiskasvatus järjestetään samassa paikassa ja ryhmässä kuin esiopetus

Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat perustan lapsen elinikäiselle oppimiselle. Esiopetusvuonna lapsi saa monipuolisia oppimiskokemuksia, valmiuksia koulun aloitukseen sekä kokemuksia ryhmään kuulumisesta ja merkityksellisiä kaverisuhteita. Esiopetus vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa ja käsitystä itsestään oppijana. Oppilaaksioton periaatteiden toteuttaminen esitetyllä tavalla tukee lapsen siirtymistä kouluun ja vahvistaa eheää koulupolkua.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäätö 36 §

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi on liitteenä.

Liitteet 7893/2025 Liite: päätösten vaikutusten ennakoarviointi
 7893/2025 Liite: kartta Varhaiskasvatus oppilaaksiotto - alakoulut aluejaot
 108101205
 7893/2025 Liite: Koonti kyselystä huoltajille
 7893/2025 Liite: Yhteistyökoulut ja päiväkodit